

SLOVENSKI NAROD.

Ishaja vsak dan, izvemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati, za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gold., za pol leta 8 gold., za četrt leta 4 gold. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gold., za četrt leta 3 gold. 30 kr., za en mesec 1 gold. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kraje, za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele za celo leto 20 gold., za pol leta 10 gold. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gold. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četrti stopne peti-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr. če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani na celovski cesti v Tavčarjevi hiši „Hotel Evropa“. Opraviništvo, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Tavčarjevi hiši.

Za kmetijski stan.

Izpod Nanosa 13. maja.

[Izv. dop.]

Učitelji, učiteljice, duhovniki, uradniki, častniki itd., vsi vprek se pritožujejo, da imajo premajhene plače, s katerimi pošteno živeti ne morejo. Te njih prošnje niso brezuspešne kajti zdaj enemu zdaj družemu se plača povekša in tako po mogočnosti njih želji ustreza. Stan pa, kateri največ trpi, ki je najbolj od vseh družih zatrt, stan, ki najbolj potrebuje pripoboljška in podpore, stan, kateri je najpotrebnejši in najkoristnejši, ta je najbolj zanemarjen, najbolj zatiran, in ta je naš kmetijski stan. Tudi od te strani napravilo se je uže več prošenj in pritožeb na vse strani, a skoro vse je bilo bob ob steno. Mogočni gospodje po kancelijah in drugod, kateri od krvavih žuljev ubozega kmeta živé, ponašajo se proti njem kakor proti svojemu podložnemu ali sužnjemu in teh gospodov nij malo nego mnogo, mnogo preveč! Poglejmo v naše urade in videli bomo skoro v slednjem, kako je napolnjen z uradniki, kateri so za njih malo, breztrudno delo dobro plačani. Črez njim naprej pisano uro ne sedijo pri delu, pač se pa raje manj časa v uradu mude, ker tu jim je nekako dolgočasno. Čestokrat cele dneve izostajajo, ker gredo na na lov, na ples, ali na druge veselice, a so plačani vse eno.

Nij čuda torej, da je po njih mnenji še vedno premalo uradniških močij. Se ve, če več jih je skupaj bolj kratkočasno je, laglje je napraviti plese, izlete in druge veselice. Gorje ubozega kmetovalca je pa če dalje večje, priklada za priklado se mu nalaga, tako, da breme davkov niti več nositi ne more. Vsak drugi, naj si bode duhoven, uradnik, berič itd. hočejo biti in to tudi so,

dobro plačani za vsak najmanjši posel in trud, marsikateri od teh zasluži po deset, dvajset in še več forintov na dan. Ubogi kmetovalec pa od vida do vida težko dela, poti se, mraza in vročine trpi kakor uprežena živina, predno si pripravi zemljo, v katero vse svoje zaupanje stavi. Ko pride zaželjena jesen, katera ima poplatiti njegov trud in delo, katerega je celo leto opravljal, splava mu upanje po vodi. Polje, katero je vsega na obilje obetalo, ga je prevarilo in povrnilo mu je komaj dvojno seme, ali pa še ne. Davke plačati mora pa vse eno, in te, kakor so zdaj začeli, še za en četrt leta naprej. Ti se vedno tirjajo, naj bode leto ali zima, pomlad ali jesen. Tukaj pri nas se letos davek tako ostro terja, kakor še nikoli. Kdor ne more plačati, temu se zarubi živina ako jo ima, ali pa tudi obleka, to se potem proda po vsakej ceni. Do sedaj so naši ubogi kmetje kar največ mogoče obračali, da so do kacega denarja prišli s katerimi so mogli davke plačevati. Pa zdaj se bodo začeli živinski hlevi prazniti ako se nas vlada ne usmili, kajti denarja vedno bolj primanjkuje. Spomladi je kmetovalec berač, ne ostane mu družega, kakor oslabela živina, pa še ob to bode s časom, ker mu jo bodo za davke prodali. Kako za boga je mogoče, da bi pri nas kmetijstvo napredovalo, ko je v hlevu čedalje menj blaga, torej tudi menj gnoja, a brez tega naša pusta zemlja ne bode rodila. Pri nas nij niti enega velikega, še manj pa malega posestuika, ki bi mogel dokazati, da mu je mogoče po sedanjem načrtu poljedelstva od svojega posestva pošteno živeti in davke plačevati. Treba hode tedaj drugače pričeti, a najprej treba je dosti gnoja. Do sedaj je bilo še nekaj lepih gozdov v naših krajih, katerih les je vendar kak novce k nam privabil;

teh gozdov je pa čedalje menj, torej tudi čedalje menj zaslužka in dohodka. Le živinoreja in umno poljedelstvo moreta še rešiti naš kraj popolnega propada. To dvoje bi morala sl. vlada ako bi jej mar bila blagost naše dežele, kar največ mogoče podpirati, a godi se pa ravno nasprotno. Zakazano je nekde od finančnega vodstva iz Ljubljane, naj se strogo postopa proti onim posestnikom, ki niso še davkov plačali, pa imajo živino, naj se ta zarubi in poproda. Na ta način se torej podpira in navdušuje pridnega kmetovalca za živinorejo! Ko ima živina kako ceno, sam gospodar skrbi, da kako živinče proda, s katerimi novci davke plača, a ko je preveč v ceno, vsakemu se smili svoje blago. S tem pa, da se ubogemu kmetovalcu živina rubi in potem na dražbi prodaje, nij pomagano ni vladi ni gospodarju, ko bi mu prav deset živinčet prodali, to gre vse za dijete, dolg je pa vedno enak, če ne še večji, a hlev prazen!

K rubežni pride en uradnik, en brič, dva žandarja in nič manj, nego trije gonjači, vsi ti hočejo dobro, da še predobro plačani biti za svoj mali „trud“. Nij čuda, da naš kmet v neki obupnosti kar tja v en dan živi, ne da bi ga kaj veselilo. Vse prošnje in pritožbe o tej zadevi so brezuspešne, ne pridejo do pravega mesta. Dokler se tako godi nemamo nič dobrega pričakovati, pač se je pa bati slabih nasledkov. Star pregovor pravi: „Sila kola lomi“.

Kranjski deželni zbor.

(XII. seja.)

Dr. Schrey poroča v imenu finančnega odseka o proračunu kranjskega zemljišno-odveznega zaklada in predlaga sledeče:

1. Deželni odbor se pooblastuje, da

Listek.

Nova puška,

Iz Celovca 15. maja [Izv. dop.]

kratek in lahkoumeven poduk v orožji, po vprašanjih in odgovorih za ces. kralj. vojak, je naslov 54 strani obsegajoči slov. knjigi, katero je spisal in založil velezaslužni naš rojak, marljivi sodelavec na slovenskem slovstvenem polji v stroki vojaških ved gosp. stotnik 7. peš-polka bar. Marojčiča: Andrej Komelj, in katera je ravnokar v tiskarni družbe sv. Mohora v Celovcu beli dan zagledala. Spisovatelj nam je uže dokaj znan po svoji dobro uredjeni knjigi: „Bojna služba“, katere drugi natis ima le še prav malo eksemplarov, in po brošurici: „Kratek poduk o zemljišči“, ki jo ne samo vojakom,

temveč tudi posebno ljudskeji šoli priporočamo.

V gori omenjeni knjigi nam g. Komelj kot izvedenec prav na tanko in razumljivo v kratkih vprašanjih in določenih odgovorih popisuje najprej novo puško, njeno dolgost, pezo, težišče; potem si ogleda streljivo in podučí, kako se ima puška razdevati in sestavljati, snažiti in hraniti. Končno nam kaže, kako se imajo puške pregledovati in kako se ž njimi streljati v razne cilje. Za ovo dovršeno delo izrekamo gospodu strokovnjaku, ki je ob enem izprevidel, da je neobhodno potrebno enake vojaške vede tudi v milej naši materinščini našim vojakom podati, presrečno hvalo, ter ob enem upamo, da bode to delo v enakej meri, kakor druga njegova spisa, v obče zadovoljnost si prikupilo. Gotova resnica je, da se bode slovenski vojak avstrijske vojne s pripomočjo

materinega jezika lažje vabil in to na svojo in svoje domovine korist, ter na prid vojaške službe. Pa tudi slovenska terminologija se je po delovanji imenovanega gospoda močno pomnožila in to s trdno določenimi izrazi, ki povsem bistveni stvari vgodajo. Glede tega bi „Novo puško“ slovenskemu občinstvu sploh priporočali in posebno tudi istim slovenskim možem, ki se pečajo z narejanjem pušk in orožij; da ne bode treba slišati v prihodnje mej slovenskim govorom čudno se glasečih izrazov, n. pr. „feršlus“, „aufsoc“, „studl“, „šlos“ itd. Istim pa, katerim je prilika in dolžnost podučevati pri vojaških vajah naše rojake, živo povdarjamo pri tej priliki, da se kolikor moč poslužujejo lepega in ob enem razumljivega jezika, ker tudi na ovi način velika hasen doraste, in to v prid sedanjosti, v prid potomstva. Ugovor, kakor da bi iz proste vasi došli,

sklepa uravnava mej vlado in kranjsko de-
želo zaradi državnih doneskov k zemljišno-
odveznemu zakladu definitivno, v smislu
uravnave, ki je predlaga finančni odbor. De-
lati pa ima na to, da se državi nevračljiva
svota poviša od 175.000 gld. na 200.000 gld.

2. Za zakladi deželnega doneska za l.
1876. naj se 20% doklada na direktne davke
— izvzemši doklado za vojaščino — potem
20% doklada na davek vžitnine od vina,
vinskega in sadnega mošta in od mesa po-
bira.

3. Deželnemu odboru se ukaže, da naj
najvišje dovoljenje za pobiranje teh deželnih
priklad po navadnem potu pridobi.

4. Deželnemu odboru se naroča, da z
opisom žalostnega finančnega stanja de-
žele, naprosi c. k. vladu, da se svota po-
viša.

Dr. Bleiweis nasvetuje, da se v pr-
vem predlogu reče „vsaj do 200.000.“

Po daljši debati, katere se udeležé
poslanci Dežman, dr. Schrey, dr. Zarnik,
Barbo, baron Apfaltrern in dr. Poklukar,
se predlogi finančnega odseka in prora-
čun kranjsko-zemljišno-odveznega zaklada
sprejme. Skoro celo uro je trajala velika
konfuzija ali zmešnjava, katere je bil naj-
več g. Kaltenegger sam kriv, ker je vedno
zopet pustil govoriti, da-si se je dvakrat
sprejel konec debate.

Proračun kranjsko-zemljišno-odveznega
zaklada iznaša v potrebščinah: za deželno
komisijo 8580 gld.; za lokalne komisije
11.130 gld. Vračanje kapitala 231.100 gld.;
plačanje obresti na opravičene 364.632 gld.;
razni izdatki 13.400 gld. Skupne potreb-
ščine: 628.842 gld.

V dohodkih: dohodki obvezanih 83.912
gld.; dohodki iz deželnih davkov 267.816 gl.
80 kr.; dohodki od države 274.113 gl. 20 kr.,
in skupni dohodki 3000 gld. Skupna svota
dohodkov 628.842 gld.

Poslanec dr. Schrey poroča v imenu
finančnega odseka zastran povišanja priklade
na užitnino za 10% za l. 1875. za zemljišno-
odvezni zaklad in stavi sledeče nasvete:

1. Da se pokrijejo primanjkeve, ki bodo
poleg odobrenih proračunov nastale v kranj-
skem zemljišno-odveznem in deželnem za-
kladu za leto 1875. — naj se, razun na
najvišjem mestu uže potrjenih 10% priklad
na užitnino od vina, od vinskega in sadnega
mošta in od mesa pobéra od 1. julija leta
1875. naprej še drugih 10% priklade na to

užitnino za zemljišno-odvezni zaklad, in za
deželni zaklad tudi 10% več te užitninske
priklade.

2. Deželnemu odboru se naroči skrb
za to, da zadobi ta sklep najvišje potrjenje
in da vse potrebno stori zaradi poberanja te
povišane priklade, kateri se brez debate
odobré.

Dr. Razlag poroča v imenu šolskega
odseka zastran postavne predloge, zadeva-
joče odvezo zemljišč od dajatev v denarjih
in stvarih za cerkve, duhovne redove, žup-
nije in njih organe, in stavi sledeče na-
svete:

Slavni deželni zbor naj pritrdi prilože-
nemu postavnemu načrtu.

Dalje predlaga sledeče resolucije:

a) Deželnemu odboru se naročuje ta
postavni načrt v najvišjo sankcijo pred-
ložiti;

b) c. k. vlada se pozivlje, za izpeljavo
te postavne izdati potrebne predpise in

c) predložiti postavne predloge v ustavno
ravnanje, da se pridobi oprosteno dotičnih
obravnav gledé na koleke in pristobine in
d) deželnemu odboru so ukazuje, izdati
občinam primeren poduk o tej zadevi.

V generalnej debati se oglasi poslanec
Kramarič. On se izjavi proti tej postavi,
ker kmetovalec narurke pridelke ložje daje,
ko denar. Pridelki se dajo, kjer in kadar
jih kmet ima, denar pa se izterjava po
vladnih organih brezobzirno, to uže
vemo.

Posl. Schaffer govori za postavu, ker
ona ustreza željam ljudstva.

Dr. Zarnik: Jaz sem predlog barona
Abfaltrerna, ko je to postavu predlagal tudi
podpisal, ali si svobodo glasovanja pridržal.
V principu sem tudi jaz za to postavu; da
bi se pa sprejela uže denes, proti temu sem
pa jaz odločno. Jaz sem se informiral pri
možeh, katerih se ta postavu v prvej vrsti
dotikava. Ali njih mnenja so bila jako raz-
lična. Eni so bili za to, eni proti. Zato jaz
mislim, da se stvar na tanko preudari in da
se skliče enketa, katera naj bi določila, ali
se spremené te dajatve v denarne ali ne.
Jaz mislim, da naj se ravna s to postavu
tako kakor z predlogom poslanca Obreze in
stavim predlog, da se naj predloženi postavni
načrt izroči deželnemu odboru, ki naj v tem
po celej deželi izvešča dobiva in potem po-
roča v prihodnji sesiji.

Poslanec vitez Langer govori za postavu,

ker je v obče uže težko pričakovana. Go-
vornik opisuje kako se godi pri birah in kake
insulte morajo prenašati dotičniki dostikrat
od pijanih kmetov. On misli, da uže z do-
stojanstvenega stališča do duhovnov bi mogli
odpraviti te dajatve.

Poslanec Lavrenčič je proti postavi, ker
po njegovem mnenji vsaj v kraji, kjer je
on domá kmet lažje daje pridelek, nego de-
nar. Tudi je zdaj pomanjkanje duhovnov.
Zdaj ako duhovna nij, tudi bire nij, potem
pa se bode moglo vse eno duhovna plače-
vati, če bo ali ne bo, ker bodo c. kr. dav-
karije denar pobirale.

(Konec prihodnjič.)

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 19. maja.

Vsi deželni zbori razen gališkega
so svoje seje končali, a dalmatinski se ima
denes sniti, ker sedaj zaradi potovanja ce-
sarjevega po Dalmaciji nij mogel zborovati.

Dunajska „S. u. M. Ztg.“ pripove-
duje, da se na Dunaji sploh pričakuje, da
je cesar iz juga nekaj novega prinesel,
morda padec tega ministerstva. Čas bi pač
bil, da se ta upanja enkrat izpolné.

Ogerski skrajni levičnjaki so imeli
17. t. m. deželno konferenco, ki je pa bila
slabo obiskana. Ta Košutova stranka torej
gine.

Vnanje države.

Na **Francoskem** je počil glas, da
hoče princ Napoleon (stričnik Lulu-vov) iz-
dati manifest v republikanskem zmislu in
proti svoji familiji. Ta „princ“ se je uže
prej mej demokrate in svobodomislence silil,
ali verjel mu nij nihče prav. — Govori se,
da Thiers misli obiskati ruskega kancelarja
v Baden-Badenu.

Italijani v Benetkah so napravili
nemškemu prestolnemu nasledniku, ki je
prepotoval skozi njih mesto prijazno demon-
stracijo z glasbo in baklado.

Turške oblasti poročajo svetu, da so
obesili dva Turka, ki sta bila obsojena na
vešala zaradi podgoriškega pokolja. Šest jih
je pa v Škader privedenih, ker so v prisilne
delavnice obsojeni.

Bismark je za 4 tedne Lauenburg
odpotoval. Ruski car je Nemcem pomagal
tudi v Belgiji, kakor telegraf poroča. Tako
bode prepirica končana.

Nemški škofje objavljajo v „Germa-
niji“ odgovor na ministersko pismo od 9.
aprila in se opravičujejo zaradi svojega za-
držanja v novej dogmi papeške nezmotnosti
ter pravijo, da se bode papež v pravičnih
državnih terjatvah rad podal.

Dopisi.

Od Save 13. maja. [Izv. dop.] Zju-
traj 1. majnika je učiteljsko društvo za okraje
Kozje, Sevnica in Brežice jako prijeten izlet
v Turnski grad in v Leskovec, napravilo.
Vreme bilo je posebno ugodno. Živo spre-
stvo ptičjih pevcev, mej kojimi smo posebno
krasno drobenje ondi v množini bivajočih
slavčkov radostno poslušali in občudovali,
nas je dobrodejno zabavalo potoma od Vidma
čez Krško i dalje mej lepimi vinogradi, mej
krasnim zelenim hrastovjem in bukovjem,
do Turnskega grada. Na vrh dosepevi za-
donela je po g. Nedvedu uglašena „Mili kraj“
iz krepkih grl naših pevcev, mej katerimi
je bil tudi, nam vsikdar dobro došel gost g.
Grčar, učitelj na Čatežu, spretni tenorist.
Grajski oskrbnik g. Pavlin nam je voljno
privolil ogledati si ne le vrt sè vsemi vnan-

krepki vojaški novinec bolje razumel: to se
reče „ferstus“, nego pa če mu poveš: ovi
del puške imenujemo „zaklep“ itd., je povsem
neopravičen. Vojak se mora dan denes učiti,
in hitreje in bolje bo zapopadel posamezno
stvar, če mu jo v pravej materinščini poveš,
nego pa v grdeji mešanici. Da se tu in tam
tudi nemški terminologični izraz pridene, nij
na škodo; ali tudi domači izraz naj bode
poznan. („Nova puška“ velja pri pisatelji
20 kr., pri knjigotržcih 26 kr.; „Bojna
služba“ pri pisatelji 20 kr.; „Poduk o zem-
ljišči“ 7 kr.)

Pri tej priložnosti projavimo ob enem
došlo nam vest, da je nekda izobraženi
podčastnik koroškega polka g. Robas s
pomočjo g. c. k. stotnika A. Komelja izdelal
„Službenik“ ali „Službeni reglement“, ka-
tereja je visoko vojno ministerstvo natančno
pregledalo in potrdilo, ter obljubilo 200 iz-

tisov za vojake slovanske narodnosti na
skupne stroške kupiti, če se takoj tiskom
priobči. Ob enem je nakázalo imenovanemu
podčastniku denarno nagrado. Kakor nam
dobro podučen prijatelj dopisuje, se bode
„Službenik“ v kratkem tiskal in tako do-
bimo Slovenci skoraj da kmalu vse potrebne
knjige za vojaški poduk. To tem radostneje
poudarjamo, ker se nam to čini velik na-
predek, ki smo ga glede vseh zaprek dosegli.
Može pa, ki so se gotovo s težkim trudom
in z hvalevredno pazljivostjo ove lepe naloge
poprijeli in v povzdigo slovenske olike, slo-
venskega uma in dlana na slavo domovine
in države častno sodelujejo, hočemo verno
svoje imenovati in jim mesto odločiti v listih
našega slovenskega slovstva.

Dragotin in. *)

*) Večkrat kaj.

Uredn.

jimi napravami, temuč tudi notranja poslopja Anastazija Grūna. Marljivo obdelani in z raznoterimi cveticami obsejani in z premnogim drugim lepoticjem ozalšani vrt daje radovanemu očesu kaj dobrodejen vtis, kaki red i kaka natančnost med raznovrstnimi sadeži v steklenih poslopih. Pripoznati se mora, da tu vrtnar g. Josip Donda svojo reč umeje. — Tudi notranji grad, sobe in sobane so izvrstno lepe; stenam pa vsako jake malarije in slike posebno okusno pristojne. — Odhajaje so pod košatim drevjem krog umetno izdelane kositarke mize stoječ zopet zapeli: „Zakletev viharja“, „moja sablica“ in „glas domovinski“, da je odmevalo na okrog. V Leskovcu pa so nam v gostilni g. Virka frišnim pivom i okusnimi klobasami dobro postregli. Od tod čez pol ure vrnivši se začel se je zbor na Vidmu.

Predsednik g. Jamšek otvorivši skupščino pozdravlja navzoče i še posebno uže zgoraj omenjenega gosta iz Kranjskega. Povdarja tudi važnost majnikovo gledé prememb šolskih i učiteljskih, ki jih je uže narodil pomlajeni majnik in na njegov poziv odmeva po sobani navdušeni trikratni „živijo-i slava klici“ daritelju majniških šol. postav, sedaj po zanemarjeni Dalmaciji potujočemu cesarju.

Naznanja tudi, da so one „primerjalnice“ dunajske mere in uteži z novo metersko, za koje je po zadnjem društvenem sklepu vodstvo pri okr. šol. svetih prosilo, uže došle, ter jih mej učitelje razdeli (vsaka šola je po 8 različnih takošnih primerjalnic dobila). Učitelj Jarc predlaga, da naj društvo pristojno zahvalo izreče, za tako brzo preskrbitev šolam tako koristnih učenih pripomočkov; kajti malo takšnih okr. šol. svetov, da bi se za šolski napredek tako nujno brigali, kakor je to pri nas. — Se sprejme. G. prvosednik se takoj izjavi, da hoče izročeni mu nalog vestno rešiti, in to še tem več, ker je one primerjalnice predsednik okr. šol. svetov, okr. glavar g. Josek vsem šolam dobrovoljno iz svojega podaril. S trikratnim „slava“ društvo naznanja svojo zahvalo podporniku našega šolstva.

Iz zapisnika prve dež. konference štajerske se preberó važnije točke. Ker pa formulari za šolski tednik (wochenbuch), kakor je bilo skleneno v dež. uč. konferenci, še dosedaj našim šolam nijso došli, pozivlje se vodstvo zopet, da se v tem obziru prosilno do okr. šol. svetov obrne. Dalje tudi g. načelnik naznanja, da je dež. zbor v Gradci prošnjo, da naj bi se v penziji starejšim učiteljem vsa leta štela, a ne 4 za 3, kakor v postavi velevala tisti nesrečni paragraf, navzlic peticije 18 društev odbil.

(G. Vrečko, za katerega so nakateri nemškutarski učitelji tako marljivo agitirali ob času volitev je, kakor znano, „z dobro motiviranim?“ govorom v dež. zboru kot poročevalec one pravične prošnje odbil. — Ravno za ta slučaj je g. V. svoje dni nekemu osobno obljubil, da se za zbiranje tega š. hoče potezati. — Res mož beseda, kakor vsak nemškutar! G. Poljanec v obilno uro dolgim govoru razklada prirodoznanstvo (koji govor misli priobčiti „Slov. Uč.“)

G. Ornikov govor o „koledarji“ nij bil sicer tako dolg, a vendar tudi mikaven. G. Jarc predlaga: ker je društvo štaj. učitelj. zveze (lehrerbunda) ud, in ker smo uže prva leta naznanjali i poročali naše društvene za-

deve v „Päd. Zeitschrift“, a ker je pozneje jela slovenske učitelje i slov. šolstvo ne premišljeno napadati, smo imeli uzroka dovolj, isto opustiti, a zdaj pak je „P. Z.“ dobila drugega urednika, obče čislane g. Trunka, izostali so tudi vsi napadi; na nas Slovence bi menda prav bilo, da se voli zopet, en dopisovalec, ki naj bode naše društvene zadeve popolnem objektivno v „P. Z.“ poročal. Predlog se prejme in voli se takoj za poročevalca nadučitelj g. Jvan Ornik.

G. Poljanec naznanja, da pridejo 3. maja zagrebški učitelji v Brežice, ter želi, da bi po mogočnosti tudi naših učiteljev kateri tja prišel, ter pozdravil naše hrvatske tovariše. Na to društvo g. Poljanec naroča, da naj on zagrebškim učiteljem naš bratovski pozdrav izroči.

Jarc priporoča, da naj bi društvo obilo seglo po „malej fiziki“ od g. prof. Netoličke, koje je poslovenil g. Lapajne, ker je navzočim to popolnoma ljubo, se takoj njemu nalaga, do prihodnjega shoda za vse navzoče ob enem naročiti pri prihodnjem shodu proti povratu stroškov razdeliti. G. Ulčar svojo nenavzočnost primerno opravičuje; ker je bilo uže blizu dveh po polu dne, se ostale točke odlože za prihodnji shod, ki bode 3. junija v Kapelah, in določivši še druge točke dnevnega reda predsednik zbor sklene.

Mej skupnim obedom so krepko doneli glasovi domovinskih pesnij, koje je tudi veleznani župnik g. Ribšer (tudi učiteljsk sin) za enega pomnožil. G. nadučitelj Dernač pa nas je kratkočasil z jako originalnimi poezijami, ki jih ima v debelej, blizu stolet starej knjigi — res starina čudne vrste.

Domače stvari.

— (Iz kranjskega deželnega odbora.) Deželni odbor je imel zadnji vtorek sejo. Novo izvoljeni deželni odbornik dr. Zarnik je bil izvoljen tudi v deželni šolski svet. V svesti smo si, da bode tam narodno učiteljstvo možato zagovarjal. — Zarad dolenjske kmetijske šole je na dr. Zarnikov predlog skleneno, da se graščina Grm še enkrat pregleda po strokovnjakih. Kot taki so bili imenovani gg.: državna poslanca Pfeifer in Langer, grof Margheri, novomeški župan Ricoli, graščak Trenc, Rudež, in vodja mariborske vinogradne šole Götthe.

— (Defraudacija na ljubljanskej c. kr. pošti.) Binkoštni ponedeljek je nenadoma izginol nemšk uradnik tukajšnje pošte — pustivši v uradu prazno poštno kaso. Splošno se misli, da jo je potegnil v Hamburg, kamor so se uže dotični policijski organi obrnili telegrafično. Poštene slovenske uradnike so progurali, in jih s tacimi nemškimi nadomestili. Je-li to tudi nemška „kultura“?

— (Banka Slovenija.) Občni zbor banke „Slovenije“ bode 31. maja t. l. po polu dne ob 4. uri. — Delničarji, kateri so 15% na medčasne liste vplačali in se občnega zbora udeležiti želé, se opozorujejo, da medčasne liste do 25. maja t. l. v bankinej blagajnici vložé in si izkaznice (Legitimationskarte) preskrbe.

— (Dr. Gostiša.) načelnik pravosodnega oddelka hrvatske vlade, rojen Slovenec iz Črnič nad Idrijo, je umrl. Pogrebni govor govoril mu je Dalmatinec vseučilišni pro-

fesor Vojnović, ki je rekel na koncu: „Nezamieraj poštena dušo, da tebe Slovenca preda hrvatskoj zemlji Dalmatinac koji na svojoj učiteljskoj stolici sledit će te kao uzor“.

— (Iz Ptuja) se nam piše: Včeraj 17. t. m. je po zelo kratkej bolezni umrl tukajšnji odvetnik dr. Kajetan Križan, bivši slovenski pesnik in do svoje smrti odločen narodnjak. Slovenci izgubé v njem bistroumnega in značajnega zagovornika in véstnega podpiratelja narodne omike in napredka.

— (Iz Celja) se nam 17. t. m. piše: Denes se je tu več učiteljev, odbornikov in udov našega štajersko-slovenskega učiteljskega društva zbralo in ti so se mirno posvetovali o svojih zadevah. Toda župan naš dr. Neckerman nij mogel teh slovenskih učiteljev pri miru pustiti, spodtikal se je nad tem, da se odboro ve seje tudi drugi udje in celo v Celji udeležujejo. Poklical je mej zborovanjem predsednika k sebi, mu grozil s tožbo in ukazal, da se neoborniki odstranijo! O, ubogi slovenski učitelj, nikjer nij varen!

— (Iz Planine) se nam piše: V ponedeljek je v Logatcu neki mali otrok posestnika Gostiše v mlako, ki iz svinskega hleva izteka, zlezal in se vtopil. — Dolžili so nadležne cigane, da so ga vzeli a naposled so našli revčka v luži. Pretečeni četrtek je pa gosp. Mayer, tukajšnji zdravnik tistega gada, ki je v aprilu Ambrožičevo Reziko usmrtil, ujel in ga kot morilca k smrti s špiritom obsodil.

Vsem bolnim moč in zdravje brez leka in brez stroškov po izvrstni

Revalesscière du Barry

v Londonu.

28 let uže je nij bolezn, ki bi jo ne bila ozdravila ta prijetna zdravilna hrana; pri odraslih i otrocih brez medicne in stroškov; zdravi vse bolezni v želodcu, na živcih, dalje prsne, i na jetrah; žleze i naduho, bolečine v ledvicah, jetiko, kašelj, neprebavljenje, zaprtje, prehlajenje, nespanje, slabosti, zlato žilo, vodenico, mrzlico, vrtoglavje, silenje krvi v glavo, šumenje v ušesih, slabosti in blevanje pri nosečih, otožnost, diabet, trganje, shušanje, bledico in prehlajenje; posebno se priporoča za dojenice in je boljše nego dojnično mleko. — Izkaz iz mej 80.000 spričeval zdravih, brez vsake medicine, mej njimi spričevala profesorja Dr. Wurzerja, g. F. V. Beneka, pravega profesorja medicine na vseučilišču v Mariboru, zdravilnega svetnika Dr. Angelsteina, Dr. Shorelanda, Dr. Campbella, prof. Dr. Dédé, Dr. Uré, grofinje Castlestuart, Markize de Brehan a mnogo drugih imenitnih oseb, se razpošiljava na posebno zahtevanje zastoj.

Kratki izkaz iz 80.000 spričevalov.

Spričevalo zdravilnega svetnika Dr. Wurzerja, Bonn, 10. jul. 1852.

Revalesscière Du Barry v mnogih slučajih nagradi vsa zdravila. Posebno koristna je pri driti in griži, dalje pri sesalnih in obistnih boleznih, a t. d. pri kamnju, pri prisadljivem a bolehnem draženju v scalni cevi, zaprtji, pri bolehnem bodenju v obistih in mehurji, trganje v mehurji i. t. d. — Najbolje in in neprecenljivo sredstvo ne samo pri vratnih in prsni boleznih, ampak tudi pri pljučnici in sušenju v grlu. (L. S.) Rud. Wurzer, zdravilni svetovalec in člen mnogo učenih društev.

Winchester, Angleško, 3. decembra 1842.

Vaša izvrstna Revalesscière je ozdravila večletne i nevarnostne prikazni, trebušnih bolezni, zaprtja, bolne čutnice in vodenico. Prepričal sem se sam gledé vašega zdravila, ter vas toplo vsakemu priporočam. James Shoreland, ranocelnik, 96. polka.

Izkušnja tajnega sanitetnega svetovaleca gosp.

Dr. Angelsteina.

Berolin, 6. maja 1856.

Ponavljaje izrekam gledé Revalesscière du Barry vsestransko, najbolje spričevalo.

Dr. Angelstein, tajni sanit. svetovalec.

Spričevalo št. 76.921.

Obergimpenn, (Badensko), 22. aprila 1872.

Moj patient, ki je uže bolehal 8 tednov za strašnimi bolečinami vnetic jeter, ter ničesar použiti nij mogel, je vsled rabe Vaše Revalesscière du Barry popolnoma zdrav.

Viljem Burkart, ranocelnik.

Montona, Istra.
Učinki Revalescière du Barry so izvršni.
Ferd. Clausberger, c. kr. okr. zdravnik.
Št. 80.416. Gosp. F. V. Beneke, pravi profesor medicine na vsučilišču v Mariboru (Nemčija), piše v „Berliner Klinische Wochenschrift“ od 8. aprila 1872 to le: „Nikdar ne zabim, da je ozdravila enega mojih otrok le takozvana „Revalenta Arabica“ (Revalescière). Dete je v 4. mesecu vedno več in več hujšalo, ter vedno bljuvalo, kar vsa zdravila niso bila v stanju odpraviti; toda Revalescière ga je ozdravila popolnoma v 6 tednih.“

Št. 79.810. Gospo vdovo Klemmovo, Düsseldorf, na dolgoletnem bolehanju glave in davljenji.
Št. 64.210. Markizo de Brehan, boleha je sedem let, na nespanji, treslici na vseh udih, shujšanji in hipohondriji.

Št. 75.877. Flor. Köllerja, c. kr. vojašk. oskrbnika, Veliki Varaždin, na pljučnem kašlju in bolehanju dušnika, omotici i tiščanji v prsih.

Št. 75.970. Gospoda Gabriela Tešnerja, slušatelja višje javne trgovinske akademije dunajske, na skoro breznaledni prsni bolečini in pretresu čutnic.

Št. 65.715. Gospodični de Montlouis na neprebavljenji, nespanji in hujšanji.

Št. 75.928. Barona Sigm 10letne hramote na rokah in nogah i t. d.

Revalescière je 4krat tečnejša, nego meso, ter se pri odraslih in otrocih prihrani 50krat več na ceni, gledé hrane.

V plehastih pušicah po pol funta 1 gold. 50 kr., 1 funt 2 gold. 50 kr., 2 funta 4 gold. 50 kr., 5 funtov 10 gold., 12 funtov 20 gold., 24 funtov 36 gold., — Revalescière-Biscuiten v pušicah 4 2 gold. 50 kr. in 4 gold. 50 kr. — Revalescière-Chocolatée v prahu in v ploščicah za 12 tas 1 gold. 50 kr., 24 tas 2 gold. 50 kr., 48 tas 4 gold. 50 kr., v prahu za 120 tas 10 gold., za 288 tas 20 gold., — za 576 tas 36 gold.

Prodajo: Barry du Barry & Comp. na Dunaji, Wallfischgasse št. 8, v Ljubljani Ed. Mahr, v Gradcu bratje Oberanzmeyer, v Innsbriku Diechtl & Frank, v Celovcu P. Birnbacher, v Lenci Ludvig Müller, v Mariboru M. Morio, v Meranu J. B. Stockhausen, v Zagrebu v lekarnici usmiljenih sester, v Černewicah pri N. Snirhu, v Oseku pri Jul. Davidu, lekarju, v Gradcu pri bratih Oberranzmeyer, v Temesvaru pri Jos. v. Papu, mestnemu lekarju, pri C. M. Jahnerju, lekarju, v Varaždinu pri lekarju dr. A. Halterju, kakor v vseh mestih pri dobrih lekarjih in specerijskih trgovcih; tudi razpošilja dunajska hiša na vse kraje po poštinih nakaznicah ali povzetjih.

Naznanilo prodajalnice!

Tovarniška zaloga platna in novošegnega blaga

na Dunaji,

Josefstadt, Kochgasse, šte. 36,

Vhod skozi „Alserstrasse“,

je sklenila, svoje izdelke, ne več kakor dosedaj izročevati le prodajalcem 27 krajcarjev, temuč preskrbljevati prodajo v velikem in na drobno sama, ter določila za vse predmete enotno ceno za 1 kos 30 vatlov za gold. 7.50, tucat z 12 kosi za 3 gold. in sicer sledeče predmete pravobarvanega perkalina po 30 vatlov, batist, jaconete in mouseine, novošegne robe za obleko, škotske in gladke barve, vol-

nata preja, holandsko, belfaško in domače platno, beli širting in šifon na srajce, žnorice in barvani parhant za obleko, angleška platnena roba za domačo obleko, bela dvojtkanina in damaškova roba, barvani posteljni kanafas, beli in rumeni nanking, pisana roba za meblje, bela obrobljena zagrinjala, damaškovi in dvojtkaninovi robci. Dalje tucat 12 belih robcev od rumburškega platna, najfinejši, žepni robci od batista z barvenimi obrobc, servijeti od dvojtkanine in damaška, bele in barvane čisto platnene desert, turške piké obrisače, batistni in kotonni robci za na glavo, barvane in plave, gospodske žepne rutice, in vsi v to stroko spadajoči predmeti. Naročila iz dežele se baš tako vestno in pošteno izvršujejo, kakor bi se izbralo osobno a kar ne dopade, se takoj vzame nazaj.

Adresa je:

An die Fabriks-Niederlage,
Kochgasse 36 in Wien.

NB. Za poskušnjo razpošiljamo tudi polovične kose 15 vatlov in pol tucata 6 kosev. (50—12)

Razglas.

Z dovoljenjem sodnijskim se bodo po zapuščini kanonika g. Jurija Zavašnika, ostali predmeti, kakor zlate in srebrne posode, cerkvena obleka, mej temi dve korsi srajci z dragocenimi obrobc, dalje obleka in perilo, pohištvena uprava in končno knjige bodoči četitek in petek, t. j.

dné 20. in 21. maja t. l.

in sicer prvi predmeti 20., knjige pak 21. od 9—12. ure do polu dne in od 3—6. ure po polu dne v graf Lambergovej hiši za kanonike v mestu, na šolskem trgu hišn. št. 298, v prostovoljne javne dražbi prodajale onim proti gotovej plači na mestu, ki največ ponudijo. (167—3)

Ljubljana, 13. maja 1875.

Dr. Jarnej Suppanz,
c. k. notar.

Tržne cene

v Ljubljani 19. maja t. l.

Pšenica 4 gld. 80 kr.; — raž 3 gld. 40 kr.; — ječmen 2 gld. 80 kr.; — oves 2 gld. 10 kr.; — ajda 2 gld. 70 kr.; — prosó 2 gld. 80 kr.; — koruza 3 gld. 10 kr.; krompir 2 gld. — kr.; — fižol 5 gld. 40 kr.; masla funt — gld. 53 kr.; — mast — gld. 50 kr.; — špeh frišen — gld. 40 kr.; — špeh poven — gld. 42 kr.; jajce po 1²/₃ kr.; — mleka bokal 10 kr.; govednine funt 27 kr.; — teletnine funt 25 kr.; svinjsko meso, funt 28 kr. — sena cent 1 gld. 55 kr.; — slame cent 1 gld. 15 kr.; — drva trda 6 gold. 40 kr.; — mehka 4 gld. 80 kr.

Dunajska borza 19. maja.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih . 70 gld. 40 kr.
Enotni drž. dolg v srebru . . 74 „ 70 „
1860 drž. posojilo . . . 111 „ 80 „
Akcije narodne banke . . . 962 „ — „

Kreditne akcije	235	75
London	111	30
Napol.	8	89
C. k. cekini	5	28
Srebro	102	55

Piccolijeva lekarna „k angelju“.

Farmacijske specialitete

Gabriel Piccolija,

lekarja v Ljubljani, na dunajske cesti.

Anaterinova ustna voda in zobni

prašek. Boljši, nego vsaka druga zobna voda in zobni prašek, pravo sredstvo zoper zoboból in ustne bolezni, zoper gnjilobo in majanje zob, zoper difteritis ali vnetico grla in skorbut, prijetnega duha in okusa, krepi dalje zobno meso, in je sploh neprimerljivo sredstvo za čiščenje zob. Kedor ga enkrat poskusi, dal mu bode gotovo prednost, vzlic vsim enakim izdelkom. 1 steklenica 60 kr., 1 škatlja 40 kr.

Ribje olje, pošiljano na ravnost iz mesta Bergen na Norveškem, brezkusno in ne slabodiseče, 1 originalna steklenica 80 kr.

Pravi sajdlivec pulver. Nareja se z čisto kemičnih tvarin. 1 škatlja 80 kr., 1 tucat škatelj 6 gold. 60 kr.

Pravo vinsko žganje z soljo, v pomoč bolehnemu človestvu, pri vseh notranjih in vnanjih prisadih, zoper večino boleznij, posebno za vsakovrstne rane itd. 1 steklenica 40 kr.

Elikzir iz Kine in Koke. Najboljši do sedaj znani želodečni likér. Pospešuje cirkulacijo in prebavljenje, ter različne organe in ude z nova okrepi in oživi. 1 steklenica 80 kr.

Glycerin-Crème, je posebno izborno sredstvo zoper razpokane ustnice in kožo na rokah. 1 flacon 30 kr.

Lancaster-lilijna voda. Toaletni zaklad. Specijalno, da se ohrani koža krasna, nježna in mehka, se jej daje prednost pred vsemi umivalnimi vodami, lepoticjem in lepoticnim sredstvom, katera so čisto škodljiva. 1 steklenica 1 gold.

Rajževi pulver. Izključljivo iz vegetabilnih tvarin, posebno zdrav za kožo, katerej podeli izvorno brhkost in čvrstost, kar se nahaja le pri mladini. 1 paket 10 kr., 1 škatlja 40 kr.

Sok iz Tamarinde. Po mrzlih sredstvih iztlačen. Učinkuje znamenito krepilno in olajšajoče. 1 steklenica 40 kr.

Neizmotljivo sredstvo zoper mrzlico. Učinek tega léka je dokazana istina in vsaki bolnik, ki je lék uže poskusil sam na sebi, se bode radostno prepiral, da je najmočnejše in zanesljivejše sredstvo do sedaj znanih zoper ponavljajočo se mrzlico. 1 steklenica 80 kr.

Naročila se izvršujejo vračajočoj se pošto proti poštneemu povzetju. (132—16)

Ono lepo, tujo gospico s črno obleko in belim pajčolanom, katerej sta v sredo v o polu danskej uri sledila dva gospoda z glavnega trga v Latermanov drevored do prve hiše v Šiški, prosil eden izmed istih dveh gospodov za znamenje prijaznega spomina pod naslovom „Beli pajčolan“ v opravnishvo „Slov. Naroda“.

Travnik

v tukajšnjem mestnem gozdu, znotraj meje mestne okolice, 12 orakov velik, je na prodaj ali ves kot celota, ali pak v male parcele razdeljen. Kupne pogodbe sprejema „Annoncen-Bureau“ v Ljubljani (Fürstenhof, 206). (168—1)

Natečaj.

Na deželnej realnej gimnaziji v Ptujem je početkom šolskega leta 187²/₃ razpisana profsorska služba za prirodoslovje.

Prosilci za to mesto, s katerem je združeno 1000 gold. letne plače, dalje právo na petkratni, v pokojnino vračunjeni pridavek 200 gold., in aktivitetni pridavek v letnem znesku 200 gold., naj vložé svoje prošnje z dotičnimi prilogami najdalje do konca maja t. l.

deželnemu odboru štajerskemu.

Natančneje je obseženo v št. 107 tega lista.

Gradec, 13. marca 1875. (161—3)

Od štajerskega deželnega odbora.

Kranjsko industrijalno društvo

v Ljubljani,

prodaja vse

nove meterske, trgovske železne uteži po postavnem predpisu in uradno cimentirano

v sledečih cenah:

50 Decimtr. (1¹/₂ kilo) 1, 2, 5, 10, 20 kilo

24 kr. kr. 40, kr. 60, fl. 1.10 2. —, 3.50 po kosu

Uteži se dobivajo ali v skladišču v Ljubljani (poslopje parnega mlina), ali pak v mestnem uradu za cimentiranje pri gosp. Jos. Czerny-ju.

Odjemnikom v večje meri in prodajalcem se dovoli pripadajoči rabat.

Sprejemajo se tudi stare železne uteži po posebnem dogovoru mestu gotovega denarja.

Vsled zakona od 23. julija 1871. l. je dolžnost vsacega, nove uteži v najbližje dobi vpeljati in morejo se uže sedaj lahko rabiti izključljivo, ker je koncem tega leta ostro prepovedano rabiti staro vago in je torej želeti v obnem interesu, ka se stare uteži kmalu zamenijo z novimi. (160—2)